

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto skupaj naprej . . . K 40—
pol leta 20—
četrt leta 10—
na mesec 3-50

za Nemčijo:

celo leto naprej K 45—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej K 50—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
Uredništvo (spodaj, dvorišče levo). Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Izloži vsak dan svojo izvirno delotvornost in praznik.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 54 mm širok prostor: enkrat po 12 vln, dvakrat po 11 vln, trikrat po 10 v. Poslano (enak prostor) 30 vln, parne in zahvale (enak prostor) 20 vln. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo naročnino vedno po nakazatel.
Na samo pisemne naročbe brez poslatve denarja se ne moremo nikakor ozirati.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 95.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej K 36— | četrt leta 9—
pol leta 18— | na mesec 3—

Posamezna številka velja 20 vinarjev

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v Lj. nadstr. levo), telefon št. 95

Sever brije . . .

(Od našega posebnega zagrebškega dopisnika.)

Zagreb, 12. marca.

I v Zagrebu imamo ono »morečo atmosfero«, o kateri Vam je pred kratkim poročal Vaš dopisnik iz Prage. Narod čaka . . . »Obupno stanje Rusije, strahovite obojestranske priprave za pomladansko klanje v Flandriji, mirovni poskusi, govori in neuspehi, stalno razdraževanje ljudstva in neznošne šikane, . . . ista slika tu kakor tam. Samo da šikane ne prihajajo tu od strani Nemcev in vlade, marveč Magiarov, vlade, bana, koalicije, policije, cenzure in tako naprej. Poročal sem vam takoj o dogodku dne 2. marca, ko je policija udrila v zborovalni lokal onega sestanka, ki ga že imenujemo »zagrebški sestanek«, na katerem je bil sprejet že objavljeni sklep. Danes dodajam, da je cenzura tu povsod zaplenila drugi del tega sklepa (ki so ga avstrijske novine brez razlike narodnosti prinesle), namreč da zborovalci na načelu narodnega jedinstva in samoodredjenja »traže svojo narodno nezavisnost na demokratskim temeljih ureduju državu SHS. Komaj se je zgodilo to, sem vam moral poročati, da je nemško izdajanje brošure »Samoodredjenje naroda i Magjari« v celoti prepovedano (hrvatsko izdajanje se dobiva i tu i v Ljubljani, Celju in Trstu po vseh knjigarnah!) in danes zjutraj se je zgodilo, — o čemur sem vas brzojavno obvestil — da je ban z naredbo dne 11. marca 1918 obustavil dnevnik »Glas Slovencev, Hrvatov in Srbov« za osem dni, »budući da način pisanja tega lista ugrožava interese ratovanja.« »Glas SHS«, ki je centralno glasilo jedinstvene misli za ves Jug, je obustavljen za osem dni, dasi ni najti v nobeni njegovih dosedanjih brojev niti vrstice proti »interesu vojne«, pač pa mnogo v interesu miru med državami in narodi in dasi je zagrebška cenzura (civilna in vojaška) pridno plenila, kar se jej je dozevalo le malo »subverzivno«.

Da, subverzivno! Krasi ta pojem, ki je uvelj v naš politično persekucijo, se li vrača? Zadnjič ga je »Tagespost« izkopal iz arhivov, iz Pešte se čuje signali, ravnotako z Dunaja. Doznali smo, da vlada išče priliko za politični pritisk na Hrvatsko. Pešta je nervozna. Dobro zna gori, da ni misel ujedinjenja na Hrvatskem nič manj silna in popularna, kakor pri Slovencih. Toda Madžarom je zrasel greben, odkar jim Rusi in Rumuni ne ogrožajo več meje in kakor prosti junjkerji, so tudi oni postali objestnejši. Jugoslovansko misel, ki jih tako vznemirja, treba udušiti v kafi. Odtod ta udarec proti »Glasu SHS«, glasu, ki ga v Pešti težko slišijo, glasu, ki se razlega daleč po svetu . . . in ki mnogo bolj v oči in ušesa kolje, nego kakšna »Resnica« ali »Kroatische Rundschau«. Pri tem se spominjamo, da je pred tedni bila obustavljena za vedno novoustanovljena »Südslavische Revue«. Tu nikdo ne dvomi, da je obustava »Glasu SHS« morda prvi takt nove ere, ki pa ne bo dosegla namena, ampak bo izzorila položaj do odločitve tudi na Hrvatskem in prisilila koalicijo, da pokaže barvo.

Drug simptom je zabrana Preradovičeva stoletnica. Jeden izmed največjih hrvatskih duhov je to in njegova proslava bi morala biti manifestacijska. Za uvod so prišle frankovske intrige proti akademikom, ki so hoteli nastopiti s svojim akademskim praporom, na katerem bi bila pripeta slovenska in srbska trobojica. Toda raznesla se je govorica, da bodo frankovci (ki imajo razven svojih vodij nekaj politične druzila) z znano pomočjo pripravljene »za vsak slučaj«, vidi dogodke od početka vojne), napadli ta prapor . . . Seveda bi bili primerno zavrnjeni. Toda včeraj je cenzura prepovedala, da bi se v kazališču del Preradovičev igrokaz »Kraljeviš Marko«. In s tem bi odpadel glavni del proslave . . . Skoraj se bo odločilo, ali se naj proslava kljub temu vrši ali pa sploh

odpove, kajti . . . ali proslaviti Preradoviča spodobno, ali pa sploh ne. In rešeno je, ker se je rešiti hotelo.

To vse in preganjanje onih, ki so na Reki podpisali deklaracijo, so simptomi rastočega peštanskega pritiska. Beležim pa kot govorico še nekaj drugega. Vemo, da se »zgoraj« zanimajo, odkod »Glasu SHS« sredstva. Vemo tudi, da »zgoraj« dobro vedo za konsorcij, da pa zapirajo oči pred njim in iščejo Northcliffov vpliv! Da, govori se celo, da vlada sicer dobro ve, da so to prazne bajke, da pa iz previdnosti in v namenu, zadeti jedinstveni pokret, pripravljati nov zagrebški veleizdajniški proces. Zunanji položaj je ta hip baš takšen, da bi si eventualno mogla vlada dovoliti i ta luksuz, čeprav bi to bila največja bedastoča i taktično za vlado, ker bi se iznova pokazalo, da smo tlačeni. Toda govorica je trdovratna . . . in ne brez podlage.

Danes, v torek, ima zagrebški mestni klub koalicijskega svoj občni zbor. Govori se, da prevladuje med njimi duh oporbe in da bodo saborski poslanci imeli težko stališče. Narod jih sili na levo, v naše vrste, za ujedinjenje in samodržavnost, oni pa prisluskujejo na veter iz Pešte in šepetajo: Ni oportuno . . .

Toda za nekaj mesecev utegne biti prepozno!

H koncu: Zagreb je izgubil eno najmarkantnejših svojih osebnosti. Znan politik dr. Fran Počonjak je s svojo krvjo orosil tlak Petrograda v boju proti boljševikom. Bil je eden najuglednejših članov »Odbora« v Londonu; v Petrogradu je z drugimi zarotniki hotel napasti Smolni institut in ga je pri tem zadela junaška smrt v tujini, sredi zemlje ruske . . . Tako poroča »Hrvatska Država«.

Odpust črnovojnikov.

Poslanska zbornica je včeraj odobrila vladno predlogo glede regulacije duhovniške kongruje. Tekom debate je prišlo do silno burnih prizorov, ki jih je provociral vsenemški poslanec Wolf. Sredi dvorane je nastal tepež med češkimi in nemškimi poslanci in seja je morala biti prekinjena.

Na začetku seje je predložil v ime Jugoslovanskega kluba poslanec Jarc nujno vprašanje, kaj je storila vlada, da preskrbi kmetijstvo z zadostnim semenskim žitom za spomlad in ali je pripravljena takoj izposlovati odpust starejših vojaških letnikov ter vojakom kmetijskega stanu potrebne duple, da se tako omogoči obdelovanje polja. Interpelacija zahteva tudi od vojaškega erarija, da naj prevzame prehrano delavcev, odkazanih delom na polju in tudi preskrbo krme za konje, nadalje naj zviša za dobro spomladanskega dela živilsko kvoto za kmete.

Interpelacija Jugoslovanskega kluba je dokaz, da je stopilo črnovojniško vprašanje zopet v kritični stadij. Kakor je včeraj poročal v Jugoslovanskem klubu poslanec dr. Korošec, so vojaške oblasti pripravljene, odpustiti do 15. junija črnovojniški letnik 1867., do 31. decembra letnik 1868., tekmo 1. 1919. pa letnike 1869., 1870. in 1871. Jugoslovanski klub smatra, da se vlada postavlja tu na stališče koncesij v stvari, v kateri gre le za to, da izvrši svojo dolžnost. Dolžna pa je vlada odpustiti vse nad 42 let stare črnovojnike. Podobno stališče zavzemajo v tem vprašanju tudi Čehi in velik del Poljakov, tako da je moral Poljski klub svojim članom glede postopanja v črnovojniškem vprašanju dati proste roke. Isto stališče zastopajo tudi nemški socijalni demokrati in tako je že danes večina parlamenta v bistvu za razveljavljenje v letu 1915. protizakonito, naredbenim potem uveljavljenega razširjenja črnovojniške dolžnosti od 42. do 50. leta. S tem je nastala nova težavna situacija in vrše se v parlamentu pogajanja, kako priti do kompromisne formule, ki bi zadovoljila obe stranki. Jugoslovanski klub se teh pogajanj ne udeležuje, ker smatra, da kompromis ni dopusten. Tu gre le za to, da vlada popravi, kar je protizakonito storila in v to svrhu ni treba nobenih pogajanj. Z ozirom na splošni po-

ložaj tudi ne obstajajo nikake posebne težkoče, da bi se nad 42 let starih črnovojnikov ne moglo poslati domov.

Se ena zadeva povzroča vladi mnogo preglavic. To so draginske doklade za učiteljstvo. K tem draginskim dokladom naj bi država prispevala 50 odstotkov, dežele pa 50 odstotkov. Zastopniki posameznih dežel se temu ključu protivi, češ, da preveč obremenjujejo deželne finance. Tudi v tem oziru bo treba še nadaljnjih pogajanj.

Kmečki poslanci pritiskajo, da naj se zasedanje državnega zbora čim prej prekine, ker se pričnejo že spomladanska dela na polju.

★

Dunaj, 13. marca.

V današnji seji državnega zbora je izjavil naučni minister dr. Cwiklinski, da soglasja vlada z izpreminjavalnimi predlogi proračunskega odseka, vsled tega bo treba zvišati proračun od 14.153.700 kron na 20.185.000 K. Od te vsote odpade na katoliško cerkev 1.058.600 K, na grško cerkev v Dalmaciji pa 126.400 K. Podporni pavšal za evangeliško cerkev, ki naj bi se zvišal za 500.000 K, naj znaša sedaj 800.000 kron. Končno je določena vsota 200.000 kron za finančno zboljšanje onim duhovnikom, ki se nahajajo v smislu zakona z dne 19. februarja 1902 na sistemiziranih službenih mestih.

Poslanec dr. Benkovič je zahteval dodatni člen, da samostojni duhovniki niso več obvezani sami oskrbeti in plačevati pomožne duhovnike.

Med govorom češkega socijalno - demokratskega poslanca dr. Soukupa je prišlo do velikih tumultov. Poslanec Soukup slika budo, ki vlada na Češkem in zlasti v Pragi, kjer ni ne moke, ne krompirja, ne mesa. Podpredsednik Simonovici pozivlja govornika, naj govori o predmetu; Čehi ključje podpredsedniku: »Saj govori k stvari. Vi ste nespreten predsednik.« Podpredsednik zvonil, toda nemir vedno bolj narašča. Poslanec Soukup: »To se mora povedati v zbornici, kako je v Pragi. Se konjske mesnice so zaprte.« Poslanec Bechyne: »Vlada to namenoma dela.« Poslanec Soukup: »Za žene in otroke ni mleka.« Poslanec Iro (Vsenemec): »Mi ga tudi nimamo!« Poslanec Wolf, ki se je bil spril na tribunu za zapisnikarje in je že nekaj časa kričal vmes, vpije sedaj z gromkim glasom: »Ako bi bili Čehi oddali, kar je bilo predpisano, bi ne bilo prišlo tako daleč. Vi nas hočete izstradati. Vi ste zavestni Angležev!« Provokatorični medključ poslanca Wolfa so bili signal za velikanski tumult. Češki poslanci so se zagnali v Wolfa, »vojni hujšak, pes, lopov« in drugi priimki so frčali po dvorani. Naenkrat vzame poslanec Mašata kosček sladkorja ter ga vrže na Wolfa. Ta se divji zažene v poslanca Mašata, toda češki agrarec poslanec Rydlo ga prime in podere na tla. Nastane tepež. Vedno močnejše kričanje se razlega po dvorani in zdi se, da se bo zbornica razdelila v dva sovražna tabora. Ki bodeta s pestmi poravnala svoje račune. Podpredsednik Simonovici prekine sejo ter zapusti dvorano. Krik in vik se še stopnjujeta. Poslanec Wolf, ki ga drže nekateri češki poslanci prav nemilo v svojih pesteh, kriči kakor bi ga zabodel: »Smrkavci, smrkavci!« Prihajajo mu na pomoč nemški radikalni poslanci. Seje po četrturtem prepiranju se zbornica pomiri in podpredsednik Simonovici odpravi zonet sejo ter pokliče poslanca Mašata. Rydlo in Wolfa k redu. Wolf protestira: »Zakaj kličete mene k redu?« Podpredsednik: »Odstanite se s tribuna!«

Pri glasovanju je bil zakonski načrt v drugem in tretjem branju sprejet.

Glasovanje o nujnem predlogu posl. Jarca glede nespšitve spomladanske setve, se je odgodilo na jutri. Vloženi je bilo tudi več interpelacij. Prihodnja seja jutri.

★

Iz odsekov.

V brambnem odseku je bila predložena predloga, ki zahteva, da se odpuste vsi črnovojniški letniki nad 42 let ter razveljavi naredba po § 14. o razširjenju črnovojniške dolžnosti.

V prehranjevalnem odseku je poročal predsednik Paul o vprašanju uvoza živil in krme iz Ukrajine. Med Nemčijo in Avstrijo je bila sklenjena pogodba, da dobijo obe državi enake množine žita, drugih živil pa v razmerju 6 : 4.

Manifestacijska shoda v nedeljo dne 17. t. m. v Žalcu ob 3. popoldne, v Logatcu ob 4. popoldne.

Iz govora drž. poslanca dr. O. Rybářa na Krekovem slavlju v Trstu.

Navdušeno pozdravljen od tisočev je govoril na Krekovem slavlju v Trstu poslanec dr. Otokar Rybář. Uvodoma je omenil, kako naši nasprotniki že stoletja stezajo svoje grabežljive roke po jugoslovanskih deželah, naše potujevanje in nazadovanje je rastlo, naš odpor je bil slab.

V takem stanju nas je zatekla svetovna vojna. Razkosane in razprte našel nas je najusodepolnejši moment našega razvoja. S tem večjo enodušnostjo in veseljem pozdravili so ga pangermani in vsi tisti, ki se zavestno ali nezavestno udajajo njihovi ideologiji. Priprčani so bili, da je prišel tisti že dolgo zaželen trenutek, ko jim bo močče zadati jugoslovanstvu, zlasti pa avstro-ogrskeemu, zadnji smrtni udarec.

Z najsirovejšimi nasilstvi, z ostudnim obrekovanjem in ovačstvom, z internacijami in konfinacijami, s proskripcijami in . . . brezobzirno odkrito in hinavsko zavratno preganjali so naš narod, začeni tam od murskega polja v zeleni Stajerski in od dravske doline na Korškem preko Kranjske, Primorske in Hrvaške tja doli do kršne Dalmacije, Bosne ponose in junaške Hercegovine, brez razlike vere in političnega prepričanja, duhovnike in posvetnjake, inteligenco in priproste kmete in delavca, staro in mlado, moške in ženske.

In tedaj, spričo tega peklenskega sovraštva in besnenja, se je v srch mučenega ljudstva vedno bolj in bolj utrjevalo spoznanje, da ni res, da nas vera loči, da ni res, da nas tismo loči, da ni res, da nas imo loči, temveč da smo eden narod, eden po krvi in po jeziku eden po usodi, eden po trpljenju in po mržnji skupnih naših sovražnikov. Njihovo sovraštvo nas je naučilo, da se moramo združiti. Čim večja je njihova mržnja, tem silnejša mora biti naša medsebojna ljubezen. To spoznanje se je širilo bolj in bolj, a ni smelo še na dan. Še nas je kakor težka mora tlačil brezobzirni in neusmiljeni absolutizem, gospodstvo sablje in birokracije. Toda dnevi krutega reakcionarstva so bili štet. Padel je Stürgkh, prišla je ruska revolucija.

Svež, oslobodilen veter je zapihal po Evropi in zlasti tudi pri nas. Oživilo je zopet upanje v boljšo usodo; čutili smo, da nam je treba le ene odrešilne besede, in vse v narodu dremajoče sile bi se združile v boj za en cilj, za en ideal, za idejo narodnega edinstva in slobode. In usoda nam je bila milostna. Imeli smo moža, ki je o pravem času našel pravo besedo, ki se je visoko povzdignil nad vsu malenkostno miallost in pokazal svojemu narodu pot v srenejšo bodočnost. Ta mož je bil dr. Ivan Evangelist Krek.

Jugoslovanska ideja, ideja narodnega edinstva jugoslovanskih plemen ni nova. Vsi prosvitilejši duhovni med Slovenci, Hrvati in Srbi, politiki in pesniki, so se zanj navduševali, želeli so si združitev, mislili več ali manj le na jezikovno, na kulturno edinstvo. Krek je temu polzavestnemu in podzavestnemu stremljenju po združitvi dal trdo podlago; iz sanjavega ideala nam je napravil realen politični program, orodje za zgradbo in orožje za brambo našega lastnega doma.

Ta program je majniška deklaracija v realno politično formulo prekovane pesnikove besede: »Prost mora biti, vrost moj rod, na svoji zemlji svoj gospod!«

Ta program je vzet iz duše našega naroda. Zato ga je narod takoj razumel in se ga oklenil z brezprimernim navdušenjem. Našli so se sicer sebičneži, katerim gre lastna korist nad narodove pravice, našle so se tudi podle duše, ki za judežvo plačilo izdajajo svoj narod in ga hočejo še naprej držati v nemškem in madžarskem suženstvu; no narod je te nevrredneže že spoznal in boče z njimi obračunal.

Krekov snomin je narodu svet: od Drave do Drine, od Soče in Adrije do Donave blagoslovajta ga ves naš troimenski narod. V njegovo blagovestje veruje, veruje trdno in neomajno, kakor je veroval dr. Krek.

In to pot hočemo iti vsi, četudi znamo, da je dolga in težavna. No narod ne obupava; s pesnikom vzklika:

»Ko v steno valovje usode vihar ob me se zaganja;
a duh se ponosno ne vklanja:
Ti streti me moreš, podreti nikdar,
usode sovražne besneči vihar!«

Pogumno gleda naš narod, gleda mo vsi v bodočnost.

Iz krvi naših padlih junakov mora nam vskliti novo življenje. Spomin na nje, na solze naših vdov in sirot, na trpljenja naših mučnikov mora v naših srcih vzbuditi nezlomljivo voljo, da

ne odnehamo, dokler ne pridemo do cilja, da ne odnehamo, dokler iz pogorišč in razvalin širom naše domovine ne vstane nov dom, dom slobode in narodnega edinstva. Tedaj se uresniči besede našega pesnika, ki se jih sedaj tliko citira:

Ne bo nas več tujčin teptal,
ne tlačil nas krvavo;
naš rod bo tu gospodoval,
naš jezik, naše pravo!
Pod našo streho tuji rod,
naš gost nam bo, a ne gospod;
Mi tu smo gospodari
in Bog in naši carji!

Nemci zasedli Odeso.

Berolin, 13. marca. (Kor. urad.) Nemške čete so vdrle v Odeso. Z drugih bojišč ničesar novega.

Japonska se še ni odločila.

Tokijo, 12. marca. (Kor. urad.) V poslanski zbornici je vprašalo več poslancev, ali so zavezniki zaprosili za odposlanje japonskih čet v Sibirijo. Znani minister Motono je izjavil, da ne, ter pripomnil, da se pogajanja še vrše, da pa bi bilo prezgodaj o njih kaj povedati.

Neki voditelji opozicije je izrazil obžalovanje, da vlada v kritičnem trenutku ljudskim zastopnikom zadosti ne zaupa ter se je ogreval za vojaško akcijo v Rusiji, pri čemer pa bi morala Japonska nastopati zelo oprezno. Ministrski predsednik grof Teruchi je izjavil, da glede odposlanja čet v Sibirijo še ni storjen noben sklep. Vlada je zelo oprezna in hoče z ozirom na težavni položaj in na nadvse kočljivo situacijo nastopati s skrajno previdnostjo.

London, 13. marca. (Kor. urad.) Iz Tiencina poročajo 9. t. m. V Mukdenu je bilo aretiranih 6 Kitajcev pod obdobjem, da se izdali boljševikom vojaške skrivnosti glede Mandžarije. Te aretacije dokazujejo obožnost nemškega volunstva na vzhodu. Aretiranih je bilo na poti od Vladivostoka v Harbin več Nemcev, ki so imeli v Irkutsku izdane potne liste.

London, 13. marca. (Kor. urad.) John Dillon je bil soglasno izvoljen na mesto Redmonda za predsednika irsko-narodne stranke.

O Ljenuu.

Stockholm, 13. marca. (Kor. urad.) Prvi angleški legacijski tajnik Lindlev, ki je dospel po zelo razburljivi 14dnevni vožnji z osobnim veleposlaništvu iz Petrograda v Stockholm, trdi, da bo preselitev boljševiške vlade v Moskvo pozicijo Ljenina utrdila. Ljenuin je edina močna in vodilna oseba, dočim so Trockij in ostali samo orodje.

Alandski otoki.

Stockholm, 13. marca. (Kor. urad.) Prebivalstvo Alandskih otokov je zaprosilo finski senat, švedskega kralja in nemškega cesarja, da naj se ozirajo na prihodnji mirovni konferenci na želje prebivalstva Alandskih otokov ter se je prebivalstvo izjavilo, da je pripravljeno za glasovanje, če to želi ena izmed teh vlad. Prebivalstvo predlaga, da naj ostano švedske čete la otoku, da zavarujejo resnično nevtralnost.

Dogodki na bojiščih.

NASE URADNO POROČILO.

Dunaj, 13. marca. (Kor. urad.) Avstro-ogrske in nemške čete stoje pred Odeso.

Na Benečanskem stla napadla dva avstro - ogrska bojna oddelka v maščevanje za sovražne zračne napade italijansko letališče severovzhodno od Mestra. Naša letala so napadla 4 za vzlet pripravljene oddelke, in jih obmetala iz višine 300 do 500 m z bombami ter obstreljevala s strojnimi puškami. Italijanski hangar se je podrl. Naši letalci so se polnoštevilno vrnili ter bombardirali na povratku še Treviž in sovražne järke ob Plavi. Na tirolski fronti je premagal nadporočnik Linke v boju v zraku svojega 20. nasprotnika. — Šef generalnega štaba.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berolin, 13. marca. (Koresp. urad.) Zapadno bojišče. V mnogih odsekih je zvečer artiljerijski boj oživel. Izvidno delovanje je ostalo živahno. Pri zavrnitvi belgijskega sunka, vzhodno Neuportu smo vjeli enega častnika in 30 mož. Lastna podvzeta vzhodna ad

Zombek in jugozapadno od Fromela so se nam prišle 23 Anglije in Portugalcev. V Champagni so naslobole zapadnopruske stotnje po močnem streljanju francoske jarke vzhodno od Fromela ter se, ko so razdelele sovražne naprave, vrnila z 90 vjetimi v svoje črte. Močno izvidno delovanje v zraku je imelo za posledico silne boje. Včeraj smo zbili 19 sovražnih letal in dva privreza balona. Ritmoister baron Richthofen je dosegel svojo 64., poročnik baron Richthofen svojo 28. in 29. zmago v zraku.

Vzhodno bojišče. Nemške in avstro-ogrške čete stoje pred Odeso.

Makedonska fronta. Pri Makovu v loku Črne je trajalo vsled lastnih uspešnih sunkov povzročeno zvišano francosko streljanje tudi včeraj.

Z italijanske fronte ničesar novega. v. Ludendorff.

ZRAKOPLOVSKI NAPAD NA ANGLIJO.

Berolin. 13. marca. (Kor. urad.) V noči od 12. na 13. t. m. je neka naša zrakoplovna flotila z dobrim uspehom napadla utrjene prostore in vojaške naprave ob Humberju in v grofiji York. Zrakoplovi so zadeli ob močan vojaški tabor, ki pa ni mogel ustaviti napada. Tudi to pot je bil vodnik fregatni kapitan Strasser. Izmed poveljnikov je treba omeniti kot take, ki so pogosto obiskali Anglesko; freg. kapitana v rez. Bröhla, kapitanlajntanta barona Treucha von Butlar Brandenfela, kapitanlajntanta Herberta Ehrlicha, stotnika Mangerja in kapitanlajntanta Freudena.

London. 13. marca. (Kor. urad.) En zrakoplov ali 2 sta napadla danes pozno zvečer obal Yorkshira. Kakor se poroča, je padlo nekaj bomb na polje. Poročil o izgubah in škodi ni. Napad se vraja.

London. 13. marca. (Kor. urad.) Izgube znašajo vsega skupaj 20 mrtvih in 40 ranjenih. Domneva se, da je še en tretje pokopan pod razvalinami.

Napad na Pariz.

Pariz. 13. marca. Včerajšnji napad letal na Pariz je zahteval kot žrtve 29 oseb; 50 oseb je bilo ranjenih, 66 oseb, večinoma žene in otroci, se je zadušilo, ko so poskušale zbežati v tunele podzemeljske železnice. V neki bolnišnici, ki je bila zadeta od bomb, je bilo 6 oseb ubitih in 7 ranjenih.

Zeneva. 13. marca. Vse pariško gašilstvo, kakor tudi pehota je bila 24 ur na nogah, da udušijo ogenj v sredini mesta in v zunanji četrti, da podpre hiše in da prepreči razširjenje požara. Moštvo zbitga letala je malo ranjena. Glasom drugih poročil so Vincennes in druga predmestja, ki so ugodna za vojaške svrhe, mnogo trpela. Predsednik Poincaré je obiskal najbolj prizadete pariške ceste ter si ogledal škodo.

NAPAD NEMSKIH LETAL NA NEAPELJ.

Berolin. 12. marca. (Kor. urad.) Lokalni »Zeiger« označa napad nemških mornariških pomorskih sil na Neapelj za skrajno presenetljiv. V Italiji so bili tako preplašeni, da niso mogli niti zagotoviti, kakšne vrste napadalci so prišli nad Neapelj.

Lugano. 12. marca. (Kor. urad.) Poročilo o zračnem napadu na Neapelj je napravilo v Rimu globok vtis. Listi govore o barbarih. Dejansko so vse požarke zadeli privatne hiše sredi mesta, cerkve in bolnišnice. Žrtve je, kakor se vse doslej med civilnim prebivalstvom 18 mrtvih in 14 ranjenih.

Lugano. 13. marca. Vojni minister je odstavil brzojavno poveljnika zračne obrambe v Neaplju Fogzia in Termoli in odredil preiskavo. Žrtve so pokopali ob ogromni udeležbi občinstva, duhovščine pa ni bilo pri pogrebu, kakor poroča »Secolo«. To je vzbudilo veliko zaupanje. V Rimu je vzbudil neapeljski »okrodek velik strah.

Pred novimi boji na Balkanu.

Iz Rotterdam poročajo glasom privatnih poročil, da se bodo v par dneh pričele odločilne operacije na vseh frontah. Zatrjuje se zlasti v angleških krogih, da bo ententa z ozirom na dejstvo, da imajo centralne države na kopnem premoč vsled izločitve vzhodne fronte, poskušala to pot glavni napad na morju. Obenem se bodo vršili najsilnejši boji tudi v zraku. Domneva se, da se bodo operacije pričele najprej na francosko - angleški fronti in v Palestini, potem šele na italijanski fronti in v Makedoniji.

Boji v Palestini.

Carigrad. 12. marca. Na palestinski fronti slaboten artiljerijski ogenj. Dne 9. t. m. jutraj so se pričeli sovražni napadi, ki so trajali skoraj brez prenehanja do 10. t. m. zvečer. Sovražnik je hotel prebiti našo fronto ob cesti Jeruzalem - Nablus. Poskus se mu je ponesrečil. Pred Erzerumom se upirajo Armeni našim četam. Včeraj smo prodrili do žitnih ovir utrjene pozicije, danes ponovno pa smo vrgli sovražne čete nazaj. Naše čete so zasedle Erzerum ter skušajo ugasiti požar.

London. 10. marca. Dne 9. t. m. rano jutraj so pričele čete generala Allenbyja, zapadno od Jordana prodirati. Reko Kujo smo kljub silnemu odporu prekorčali. Pet milj zapadno od Jordana smo napadli na visoki planoti ležečo turško pozicijo ter jo zavzeli. Na obeh straneh ceste Jeruzalem - Nablus smo prodri na fronti 18 milj v globini 2-3 milj. Na vzhodu, so zasedle naše čete Valik in Selvo. Čez dan je sovražnik opetovano, a brezuspešno poskušal opet zavzeti Tel Asur. Zapadno od ceste Nablus smo ob slabotnem odporu dospeli do Erte Bur - Bardavil - Atara - Ajul Deir - Es Sudan. Dne 9. t. m. so zasedle angleške čete brez udara Hit ob Evfratu. Turške čete, ki so stale tam, so se umakile v Silijo 7 milj ob Evfratu navzdol.

Politične vesti.

— Razporeženje v jugoslovanski delegaciji. »Hrvatska Država« poroča z Dunaja: Razporeženje pri Jugoslovanih je vsak dan ostreje radi vesti o novih persekucijah. V Istri, na Štajerskem, posebno pa na Koroškem so pričeli preganjati osebe, ki zbirajo podpise za dunajsko deklaracijo. V Smihelu pri Pibkeru so prišli orožniki na ukaz c. kr. sodišča h kaplanu in župniku, izvedli so hišno preiskavo in kaplan je že dobil vabilo preiskovalnega sodnika, ki vodi proti njemu predpreiskavo radi zločina po § 58 c in 65 a (veležbaje in kršenja javnega reda)!

— Kaj trdijo Markhl et consortes o podpisovanju za našo deklaracijo. Nemški poslanci Markhl, Dobernig, Waldner, Barbo, Hofmann, Einspinner in tovariši so vložili interpelacijo, iz katere se jasno zrcali njih strah pred podpis za našo deklaracijo z dne 30. maja 1917. Interpelantov ni sram trditi, da duhovščina in učitelstvo »nesramno« agitira za podpisovanje in da se baje poslužuje zavrnjenih sredstev, da zbere čim več podpisov. Pravilo, da hujkajo naši ljudje ljudstvo, češ da gre žito, ki ga mora naš kmet oddati, v Nemčijo, in da morajo podpisati pole, če se hočejo rešiti nadaljnjih dajatev. Na Štajerskem se agitira tudi s tem, da se trdi, da bo denar pridobil v Jugoslovanski državi zopet svojo vrednost in da bodo cene padle. Celo to pravijo, da trde agitatorji, da cesar soglaša z ustanovitvijo Jugoslovanske države. Zlasti vplivajo agitatorji na žene. Končno trde ti žalostni vitezi da je zbiranje podpisov in agitiranje za podpise nedopustno in nevarno za mir in red ter za obstoj monarhije.

— Pristranost javnih funkcionarjev na Koroškem. Jugoslovanski klub je vložil do celokupnega ministrstva, zlasti do deželnoobrambnega ministra in jušičnega ministra 12. t. m. tole interpelacijo: Ko je pozvala tajna naredba c. kr. deželne vlade na Koroškem orožnike, da naj delajo pripadnikom jugoslovanske deklaracije z dne 30. maja 1917 vse mogoče težkoče, je nastopil renegat orožnik Jakob Koch v slabem spominu izza časa persekucij leta 1914. iz Dobrevevi s posebno vneto v tem delu. Pri tem mu je pomagal zloglasni denuncijant trgovec Paar iz Globasnice, privandranec, ki vodi svoj, od »Südmark« plačani poklic, v oškodovanju domačinov. Bivšega tajnika Frana Čebula je spravil z denunciacijo ob službo in v dolgotrajen zapor. Dasiravno se je izkazala popolna nedolžnost Čebula, se obrekovalcu ni zgodilo nič, marveč je ostal informator oblasti. Znano je, da je marca 1915 pred pričama Linhartom in Vreckom posoval pešpolk št. 17. ter dejal, da vojaki tega polka strahopetno beže, mečejo orožje od sebe in se vdajajo! Seveda se temu hujskacu ni zgodilo nič, dasiravno bi se bilo proti Slovencu, ki bi kaj takega trdil o kakem nemškem polku, nastopilo po prekem sodu zaradi zločina po § 65 a državnega zakonika. Jakob Koch, ki bi se bil moral kot orožnik v slovenskem kraju taktično obnašati, občuje demonstrativno samo s splošno znanimi in Slovincem sovražnimi denuncijanti. Koch se je izrazil javno, da je Globasnica »ein windisches Nest«, da je vse prebivalce treba poslati na fronto. On pa sedi na varnem. Ali more tak orožnik še ostati v kraju? V njegovem delovanju podpira Kocha še neki Alojz Dre, renegat iz Spodnje Štajerske, ki igra pri c. kr. okrajnem sodišču kot državni pravdniški funkcionar glavno vlogo. Občinski tajnik Wutte ga je bil v javni seji občinskega sveta dolžil laži ter ga pozval, da naj-ga toži zaradi razžaljenja časti, če ima čisto vest. Državnopravdniški funkcionar ni vložil privatne tožbe, kljub temu opravlja svojo častno službo za varstvo pravice še danes!

— Graški izgreli. Zaradi graških izgrelov dne 6. marca sta intervenirala pri notranjem ministru poslanca dr. Hofmann v. Wellenhof in Held ter zahtevala med drugim odškodnino za prizadete trgovce. Minister je obljubil, da bo skrbel za večjo varnost, da bo več straznikov oproščenih in da bo vzel zopet v pretres vprašanje podraževanja graške policije in vprašanje podpore potrebnim oškodovanim trgovcem.

— Konfiskacijska praksa v Pulju. (Interpelacija Jugoslovanskega kluba do notranjega ministra z dne 12. marca.) V Pulju se uporablja proti dnevniku »Hrvatski List« drakonistična cenzurna praksa. Govor poslanca Spiničica meseca februarja 1918, ki se je vršil povodom prvega branja proračunskega provizorija in ki je bil dopuščen v drugih mestih, je bil zaplenjen. Cenzura je celo prepovedala vsako notico, da je bil govor zaplenjen. Enako je bil zaplenjen povsod drugod pripuščen komunikacije Jugoslovanskega kluba o obupnih razmerah v prehrani Istre. V številki z dne 25. februarja 1918 je bila zaplenjena v drugih listih objavljena interpelacija glede vojne ladje »Wien« ter izvleček iz govora poslanca Trešića, ki je prinesel manj kakor izvleček »Reichsrathskorrespondenz«. Ta brezglasna praksa vzhaja splošno opor...

na. V četrtim vojnem letu se sme prebivalstvo izvedeti ranica. Velike bole lise vzemirajo ljudi bolj kakor če bi bili brali dotična poročila. Cenzurna praksa v Pulju stoji zlasti kar se tiče poročil v parlamentu, v očitnem nasprotstvu s izjavami cesarskega ministra za notranje zadeve v tiskovnem odseku. Interpelacije, ki so navedene v »Reichsrathskorrespondenz«, in govori, ki jih prinaša ta korespondenca, že itak skrajšane, cenzura inhibira.

— Mesto polemike se en klasičen vzgled. Kaj smo pisali v »Slov. Narod«? Uvodnik z dne 7. t. m. pravi: »Velika naloga monarhije je dosega narodnostnega mira. To je njeno usodopolno življensko vprašanje. Mi smo pripravljene sodelovati. Razrešiti se pa ta naloga ne da z enostranskimi diktati in z delnimi razrešitvami, razrešiti se da le v pogajanjih od naroda do naroda in kot enoten problem. K tem pogajanjem smo vsak hip pripravljeni. Seveda pa mora biti ustvarjena skupna »platforma«, na kateri se bodo lahko zbrali zastopniki narodov monarhije. da sporazumno uredijo svoje bodoče medsebojne odnose, vsak gospod na svojem in vsak pripravljen živeti s sosedom in prijateljski zvezi. Predpogoj pogajanj je torej, da si medsebojno priznamo narodno, državno samostojnost, ki izhaja od pravice samoodločbe in da se zberemo vsi zastopniki narodov cele monarhije. Državna samostojnost, to je edino načelo, na katerega podlagi so mogoča pogajanja in skupna konferenca, za celo monarhijo je edina metoda, ki nas privede do cilja.« Kaj trdi »Napreje«, da smo pisali? To-le: »Slovenski Narod« z dne 7. t. m. piše v svojem uvodnem članku, »da je pripravljen« Jugoslovanski klub, da se pogaja s strankami drugih narodov glede razrešitve narodnega vprašanja. Hoče torej skleniti kompromis z meščanskimi strankami, ker je prišel do prepričanja, da ni mogoče ustanoviti zanesljivega enotnega slovenskega bloka, a z demokratičnimi strankami pa se ne mara družiti v dosegu svobode narodov. Torej tik pred glasovanjem o državnem proračunskem provizoriju, ko so se slovenski poslanci še pogajali z vlado in strankami, je upal »Narodov« članek, da se doseže sporazum med vlado in strankami, ter je v tem prepričanju hotel pripraviti javnost na koncesije, na kompromis.

Razumemo, da imajo meščanske stranke raznih narodov skupne gospodarske interese in se bodo skušale končno združiti tudi v tem vprašanju na podlagi kompromisov. Takrat, ko smo to trdili, je »Slov. Narod« prišel s svojo »politično modrostjo« in nam očital izdajstvo. In danes? Danes gre ta nedolžni list še dalje, abstrahirajo popolnoma demokratizem in zagovarja kompromis z meščanskimi strankami. Clankar se je namreč zmotil: mislil je, da pride do sporazuma med vlado in meščanskimi strankami ter da utegne klub eventualno glasovati za proračun (!). To se pa ni zgodilo, ker so si nemške meščanske stranke še vedno sveste svoje moči in prepričane, da jim »blok Slovanov« toliko časa ni nevaren, dokler ni složen in se ne opre na demokratizacijo, ki nima prav nobenega interesa podpirati meščanske privilegije, marveč ji je za popolnoma svobodno razvoj narodov in stanov, ter tudi, in to v prvi vrsti, za enakopravnost delavstva, je nositelj demokratične enakopravnosti. Ne prihajate torej s kopiti; tega ni treba. Treba je več odkritosti, resnosti in poštenja v političnem boju!

— Pozdrav voditeljev slovenske socialne demokracije socialistični reviji »Demokracija«. Včerajšnji »Napreje« objavlja sledeči pozdrav reviji »Demokracija«, ki jo je pričela izdajati socialistična inteligenca: »Demokracija«, ki jo je liberalno in klerikalno časopisje že tako dolgo obetalo, je izšla... A. S. je izšla precej žolča nad onimi, s katerimi je do nedavnaj sodelovala. Ne bomo na vse odgovarjali, ker se nam ne zdi vredno. »Slov. Narod« in »Teden« sta Sile: tog podobni listi so »Dema-

kracije« vesel. Razumemo! Omenili bi le: v uvodu se trdi, da naša stranka »ni vedno in povsod dovolj globoko in široko zajemala iz naroda«. Abditus, ki je od 1897 dalje bil v stranki in ki je spisal »Našo poslanico« v »Demokraciji«, s tem sam sebi daje žalostno sprječevalo. Zakaj ni poskrbel, da bi »zajemala«? Pa — Bog jim odpusti, saj ne vedo, kaj bi radi in kaj delali! Pa — pride čas in pride pamet. Mi pojdemo po poti, ki so jo začrtali naši zbori in naše konference; take kritike, kot nam jo ponujajo »omladinaši«, nas ne bodo preverile, ker niso stvarne in imajo edino namen: sebe oferirati oni javnosti, ki ji razredno zavedno delavstvo zelo neljubo... Delavstvo bo to — »Demokracija«, ki je izšla iz absolutistične volje nekaternikov, že primerno ocenilo. Da soc. dem. stranka oni list, ki je last družbe, katere tajnik je znani agitator pokojne N. D. O. v Ljubljani — gospod R. Juvan — ne bo blagohotno presojala, je jasno — in s tem je povedano skoro vse.

— Mariborska senzacija. Dopisnik nam poroča iz Maribora 12. t. m.: Včeraj se je bliskoma po mestu raznesla vest, da se ponuja Jugoslovanskemu klubu na Dunaju Jugoslavija in da so v to Nemci privolili, če pristanejo Jugoslovani v to, da tvorijo Drava po vsem svojem toku severno mejo, da se torej izvzame levi breg Maribora. Ptujia itd. Kakšna Jugoslavija je mišljena, tega seveda niko ni vedel povedati: ali Jugoslavija deklaracije z dne 30. maja 1917 ali Velika Slovenija z razsežno avtonomijo. »Vox populi« je spravila to v sklad z rojstvom najmlajšega nadvojvode, kot posebno državno dejanje vladarjevo... Interesantno je bilo opaziti, kako je reagirala na to vest mariborska javnost. Med Slovenci — ki so v ostalem sprejeli poročilo z veliko skepsom — je šel le en glas: da Maribor ne sme nikdar pasti, niti Slovenske gorice ali Medjimurje in Koroška, v kolikor je slovenska. To bi izzvalo najodločnejši narodni odpor. Nemci so kazali odlično indiferentnost in to je znamenje, da vsenemški agitatorji niti za najhujšo potrebo ne morejo razpolagati z maso, na katero bi se mogli v potrebi sklicevati. Nemška javnost, kolikor je je poštena, se s studom in gnusom spominja leta 1914. in umazanosti, ki so jo Vsenemci naprtili mariborskemu nemstvu.

— Celovške »Freie Stimmen« so prav čeden list. Svojo čednost izkazuje v pisanju proti Slovincem. »Pan-slavinština« je gospodična Arnejčeva, sedaj uradnica v tiskarni Družbe sv. Mohorja, ki je bila nameščena na državni obrtni šoli ali so jo tam odpustili »radi njenega slovensko-nacionalnega obnašanja izven službe«. Na državni obrtni šoli v Celovcu mora biti vse nemško, pangermansko, za Slovenko ni prostora na državnem zavodu v Celovcu. Gospodčinu Justino Kelihovo, ki je nabirala podpise za našo deklaracijo, zmerja list po svoji nemški maniri, slovenska duhovščina je »die toll gewordene windische Heitzgeistlichkeit«. Ob tezi nemškega lista moremo prav zadovoljivo vskliliti: Nostra res agitur!

— Spomenica o neznanosti razmerah na Goriškem. Pripravlja se spomenica o razmerah na Goriškem, ki so neznanostne, v nebo vpiječe. Jugoslovanski klub je preobložen z delom, v ospredju stoji velika jugoslovanska ideja, ki zavzema toliko časa in moči, da klub ne more opraviti vseh svojih poslov, kakor bi jih sicer rad. Goriška zadeva pa je nujna, skrajno nujna, in treba je, da se v parlamentu pove, kaj se godi na Goriškem, kako se postopa z ljudstvom. S povzdignjenim glasom se morajo razodeti javnosti dogodki v goriški deželi in cesarju se mora povedati, kaj se dogaja v osvobojeni Goriški. Svet bo strmel.

— Obnova poškodovanih tirolskih krajev. Iz Inomosta poročajo, da začno obnovljevalna dela na južnem Tirolskem takol, ko nastopi toplejši letni čas. Deželna uprava ima tri gradbena vodstva, ki so že izdelala vse potrebne načrte za obnovo poškodovanih krajev, med katerimi se imenuje posebno turistom priljubljeni kraji Toblach, Innichen, Sexten, Cortina in Buchenstein v Snganski dolini. Obnova se izvrši na državne stroške. Kakor se vidi, se posveča vsa vladna skrb obnovi južne Tirolske, v Primorju pa je tako, kakor da se čaka, da najprvo izumrje slovenski rod, potem se bo obnovljalo za Nemce!

— Štrajk v Budimpešti. Z Dunaja poročajo po privatnih vesteh, da je izbruhnil v Budimpešti zopet delavski štrajk večjega obsega.

— Budimpeštanski dopisnik »Arbeiter Zeitung« aretiran. Budimpeštanski dopisnik »Arbeiter Ztg.« Josip Diner - Denez, ki se bojuje kot vodja bloka za volilno pravico proti justičnemu ministru Vazsoniju, je bil 11. t. m. aretiran, najbrže ker je v zvezi s pacifističnim delovanjem med budimpeštanskim dijaštvom.

— Irska za svojo samostojnost. Amsterdam, 13. marca. (Kor. ur.) Vodja sinifinov de Walera je izjavil: V svetovni krizi proglašja stranka sinifinov pred vsem svetom, da se more irski narod zadovoljiti samo a popolnim

odločenjem od Anglije. Wilson je proglašil pravico samoodločbe vseh narodov. Dokler pa ne dobi Irska zopet svoje svobode, ne bo Wilsonu mogoče dokazati, da je nastopila Amerika v sedanjih vojni v interesu malih narodov in da je Amerika v resnici največje upanje Irske.

— O možnosti miru. Lugano, 13. marca. Ameriški senat je baje naprosil predsednika Wilsona, da naj še enkrat poskusi, ali so se možnosti za mir izboljšale ali ne. Wilson je odgovoril, da ga je za isto prosila tudi Anglija s pripombami, da mu prepušča svobodo odločitve. Da se iznova poduči o položaju, bo odposlal Wilson dva senarja, enega člana vlade in polkovnika Housa v Pariz.

Z Goriškega.

11. marca.

Brda. Naši župani so imeli dne 3. t. m. gospodarski sestanek v ljudski šoli v Kojakem. Natlačena šolska dvorana — nad 500 kmetovalcev je prišlo — ki so sledili predavanjem o preporodu naše ljubljene rodne grude z največjim zanimanjem. Začetek in konec naših zahtev je k r u h in tega nam morajo pripraviti oni gospodje, ki drže vaje Goriške dežele v svojih rokah. Ljudstvo bo vedno glasneje in glasneje zahtevalo kruha iz našega zaledja, kamor so zginitili vsi naši žulji. Dali smo domovini največ krvnega davka, odpeljala nam je očetnjava še pred vojno vso živino in šli so ž njo celo naši starejši moške, naša obrambna dela so pokončala naše vzorne vinograde, naše sadovnjake in sovražnikova invazija je potepala našo rodno grudo, a tudi izkruvala na naših vinskih gričih, kateri so preprečili sovražnikovo vkorakanje v naše slovensko oserje in ravno ti zlati vinski griči so nam rešili očetnjava pred tem dednim sovragom. Tei sveti naši grudi mora očetnjava vračati silne žrtve s tem, da okrepi svoje južne in zahodne meje, katere tvori ravno naše patrijotično slovensko ljudstvo. Državo in njene voditelje so zvali naši kmetovalci na pomoč: »Dajte aprovizacijo ravno Brice, da zopet vpremo svoje pesti ob državni naši meji in zaključimo dednemu sovražniku: »Najzaj, tu je jugoslovanska Avstrija in mi jugoslovani smo njena živa meja! Do tu, a ne dalje!« Še je čas, čuvajte to živo mejo in dajte ji kruha! Števerjanski general Ladislav Likar je utemeljeval resolucije gospodarske sešbine in zaključil svoja zanimiva izvajanja s pozivom na vladujoče činitele, katerih najsvetejša dolžnost je pomagati Brice. Žel je hvaležnost našega ljudstva. Kojščanski nadučitelj Alojzij Urbančič je poročal o aprovizaciji in begunskem zakonu, konstatiral bridka dejstva o prepelihi skrb za naše obmejne kraje, katerim se reže kruha »tak« tenkega, da se vidi skoz nje, pravi narodna pesem. Žalostno je, da se nam noče niti priznati begunske podpore za one Brice, ki so begali v ozadiju pod sovražno okupacijo tostran naših črnotlih mejnikov, kam li onim, ki so plakali po rodni grudi onkraj obmejne Idrije pod suženstvom v notranji Italiji doli do puste Sardinije. — Naravnost obupne so pa poštne razmere med našimi Brici. Na pomoč! Kojščanski župnik Ciril Sedej je z mladeniškim ognjem in živo ljubeznijo obrtjal našo Deklaracijo in ljudstvo naše je drhtelo v živi veri, da nam naš mladi viteški vladar Karl I. ustvari Jugoslavijo bod svojim žezlom in osreči s njo svojo zemljo, ki bo po tem blagom činu nad vse ljubila Njega, svojega plemenitega vstavitelja: Soča, Sava, Drava z Muro, Drina, Lepa, divna naša domovina!

Sv. Lucija - Kobarič. Državna sveta od Sv. Lucie do Kobariča je za promet sploh neporabna. Vojna z Italijo traja že skoro 3 leta, valed tega je ostala ta cesta do danes, kar se tiče popravila, nedotaknjena, pozdravila jo je k večjemu marsikaka granata. Na postaji Grabovo se nahaja aprovizacija za cel Kobariški okraj. Kdor ima konje se brani voziti z izgovorom: »popravila te nam poprej ceste, potem vam pripeljem moko in drugo«. Kako važna je ta cesta, ve le oni, ki pozna tamošnje razmere; zato prosimo tem potom naše dravne in deželne poslance, da ukreje vse potrebno, naj se cesta čim prej popravi, da bo za promet sploh sposobna. Tudi je neobhodno potrebno, da se vpelje avtomobilska zveza, kajti blagovni, kakor osebni promet dan za dnem rapidno raste, prometna sredstva so nasprotno vedno slabša. Tudi v tem oziru naprosamo naše g. poslance, da napravijo primerne korake.

Iz Goriče. Spomlad je tu, a v naših srcih je zima. Groza nas je te spomladi, ki se seli med razvaline in municije. Zemlja okrog nas vzdihla in si želi pomladi, da bi dala obilen sad, toda ne moremo jej dati onega življenja, ki je pred vojno tako lepo odličilo našo poprajno. Groza je v mestu, groza, iti v bližnjo okolico. V mestu srečavaš meščane, ki ti tožijo radi aprovizacije, srečavaš tuje gospe in otroke, vidiš vojaški aparat, ki ti priča, da si blizu fronte. Živil malo, živila na deliti na vse strani, umevno, da ne more biti prijetno v takem kraju. V kategorijo C spada Goriča. Obilo meščanov bi se sicer lahko zateklo v svoja stanovanja v mestu iz begunstva, ali marsikateri, ki se vrne v Goričo pogledat svoj dom, vidi, da je nekaj popravljeno na tudi že oddano. Vojna traja dalje. Kaj hoče meščan? Beži nazaj v begunstvo. Varstva nobenega. Ob takih razmerah bomo še dolgo čakali, da se bo Goriča obnovila. Oblasti prihajajo. Meščani bi tudi radi prišli pa po kaj? Ta ali ona stranka dobi dovoljenje s strani goriškega magistrata, toda pride pogledat, vidi in kakor že rečeno odide... Govori s kmetom! Kako bi rad delal, ako bi imel živino in orodje. Krompirja se v goriški okolici, na krasni ravnini, krog mesta prodaja za težke tisočake. In ta goriška ravnina je toplejša, kakor fulanska ni zina, noprorej radi kakor Fulanija, a merodajnim faktorjem je bila in je? Fulanija boli pri srcu pa so zbog tega napravili tako da so poslali oni krompir, kar se ga je bilo že rešilo v Trstu ob stavki, katero je namestnik a krom-

pirjem, za Goriško določenim, zadnji, v Furlanijo, češ, tam je pridelke zgodnji, kakor pa na goriški ravnini. Z arhom je ravno tako. Je šel tudi v Furlanijo. Tam naj se zdi čudo, da bo raste prejšnjak druga leta. Tako je naša politična uprava, da niti tega ne ve, da daja goriška ravnina prejšnjak določen kakor pa Furlanija. Potem pa vzpostavljajo goriško kmetištvo! Ne smemo pa pozabiti, da so vsi kr. kulturni uradniki v Primorju Nemci. To deinstvo pojasnjuje morda vse. Glede krompirja pravilo, da bi ga za goriško ravnino dobili morda nekoliko iz Galicije. Ali čaka, da bo tam dozorel. Pa naj bo oves za goriško okolico. Tako so zmovali. Oves seveda za vojaštvo. Oves tam, kjer je raste lahtna zelenjava, spargli itd. Dežela avstrijskih neverjetnosti. — Podgane so šle ekolozi želodcu Rusov, Lahov pa tudi drugih narodnosti. Ker so pa želodci vedno nenasišeni, so tativne na dnevnem in nočnem redu. Nobena stvar ni varna. Ako ima kdo kokoši, je ob njo, kakor hitro živala krene čez prag. Kak ti mož je zavije vrat in ha! z ufo. Prašica, kdor ga ima, treba imeti pri sebi in ponoči ga čuvati, kajti kakor hitro bi bil brez varstva, pa bi mu tičal tuž nož v vratu. V Lokovcu pri Humarju na primer so ponoči ukradli dve ovci iz hleva, pred hlevom so ju spekli in pojedli, ostale so kosti i koža. Isto noč so drugemu posestniku Murovcu odnesli špeha in mesa, katero si je bil s težavo nabavil, in jo popihali brez sledu. Strašno je v goriški deželi.

Nemški agentie. Po deželi hodijo nemški agentie in iščejo, kje bi poržili kak večji ali manjši kos slovenske zemlje. Nemška kolonizacijska misel za Primorje se vrši sistematično. Ponuajajo obilo denarja, pripravljene so prenesti vse, samo da bi kupili klerkoli in karkoli bodisi v mestu, v trgu ali na kmetih. Nevarnost je, da z vabito tega ali onega, da jim prodajo, zlasti se, ker se vsa obnovljiva kmetija ne zgane nikamor in nekateri obupavajo, kaj bo, ali bomo mogli še živeti v goriški deželi ali ne ali smo prokleti, da moramo narediti prostor drugim. Slovenski bratje, pomagajte najnevarnejšemu delu slovenskega naroda! Gre za našo stvar ob morju, ali pomoč je nujno potrebna.

Mariborsko pismo.

(Od našega poročevalca.)

V Mariboru, 12. marca.

Društvo slovenskih stalnih in zasebnih uslužbencev. V nedeljo, dne 10. marca popoldne se je vršilo v Narodnem domu zborovanje slovenskih stalnih in zasebnih uslužbencev. Zborovanje je bilo prav dobro obiskano. Sklicatelj profesor Voglar je omenil težave, pod katerimi danes je in stoka vsak stalni plačani. Draginja postaja vedno večja, manjka živeža in manjka oblačila. Da se kvarnost neznoznih razmer po možnosti v bodoče ublaži, treba, da si stalno in zasebno uslužbeni kdaj pozneje, ko bo mogoče, ustvarijo razne pripomočke, kakor: konzum, kreditni zavod itd. Čim močnejše so organizacije, tem uspešnejše je njihovo delo. Treba bo, da se prisluša na vlado, da pomaga, toda izdatnejše, kot doslej. Skrbeti bo tudi treba, da draginske doklade po vojni ne izginejo takoj, marveč da se bo tudi tozadevno postopalo vedno z ozirom na dejanske življenjske razmere. V tem oziru moramo delovati vsi in moramo že danes skrbeti za to, da ne propademo popolnoma kot »duševni proletarci«. Nemško »društvo stalno plačanih« je politična organizacija. Naša organizacija bo strogo gospodarska in slovenska. Dolžnost društva bo, varovati težnje in stanovske koristi, gojiti družabnost, prirediti javna in zapurna zborovanja, dajati članom podpore in poskrbeti za pravno varstvo. Ime društva bo »Društvo slovenskih stalnih in zasebnih uslužbencev za Maribor in mariborski politični okraj«. Član in članica more postati vsakdo, ki ima stalno mesečno plačo. Člani bodo: ustanovni, častni in podporni. O sprejemu v društvo odloči odbor, članarino bo določil ustanovni občni zbor. Pravila so bila soglasno sprejeta. K vprašanju o delokrogu predsednika se je razvila živahna debata (g. Mencin). V pripravljeni odbor so bili soglasno izvoljeni gg.: Voglar, gimn. profesor; Resnik, davčni oficijal; Žebot, urednik »Slov. Gospodarja«. Doslej je pristopilo k društvu čez 100 članov, znamenje, kolikšno važnost pripisuje naša slovenska javnost delovanju bodočega društva.

Advokat dr. Ernst Mravlag. Nemški advokat dr. Ernst Mravlag se dela velikanskega patrijota in v nedeljo, dne 10. marca je šel n. pr. v St. Ili v Slovenskih gorah, kjer je na tamošnjem »Volksstagu« Nemcev in Nemcem priljubljen šentilčanov reševal Avstrijo grozeče jugoslovanske smrtni nevarnosti. Dr. Mravlag se od našega bodočega župana drja. Orosia razlikuje v toliko, da se bolj poredkoma oglašja, pa takrat poskrbi, da njegov nastop kaj »posebnega«. Kaj je govoril v St. Ili, bomo še poročali, za danes povem javnosti le toliko, da sega patrijotizem g. dr. Mravлага celo — preko črno-zlatih kolov n. pr. v Švico, kjer ima marsikateri patrijot naložen svoj — denar. »Pri denarju se prijateljstvo neha,« pravi pregovor.

Odlikovanja pri južni železnici. Odkar so se pričela deliti tudi osebuju južne železnice v Mariboru odlikovanja »za vojne zaslug«, moremo opaziti, da se ta dele izključno samo Nemcem ali renegatom, da pa se ves ta čas dosledno zapostavlja železničarje slovenske narodnosti. In vendar je n. pr. v prometni službi tudi cela vrsta slovenskih uslužbencev, od kojih se je že vsakdo skoro, v kakšnem opasnem slučaju v časih naloporne službe in dolgotrajnih vojaških transportov izkazal, mirno rečeno, bolj, kot pa nemško osebo. V zahvalo se mu niti enostavnega priznanja ne izreče, kaj šele, da bi se ga odlikovalo. Kako se pri tem postopa, kaže n. pr. slučaj enega zadnjih odlikovancev. Gospod G. je pač agitator in zaupnik socialno-demokratske stranke in železničarske organizacije, toda po največ je opravil službo doma na glavnem kolodvoru in le poredkoma je tudi prišel ven na proso. Ta gospod je dobil sedaj zaslužni križec na trakir hrabrostne svetlinje s posebnim poudarkom, da »za hrabro zadržanje pred sovražnikom«. Kje in kdaj se je to zgodilo, je velika skrivnost, za katero ne vem nobeden

iz stoglave množice naših mariborskih železničarjev, še manj pa menda — v prvi vrsti sam odlikovane. Zdi se, da v teh slučajih posebnim nemško-nacionalni uradniki za socialno-demokratsko naklonjenost in protiuslužnost v različnih slučajih vojaško oblast namenoma varajo. V tem slučaju pa je namen, ki za vsem tiči, prav prozoren: dela se od uradne in vojaške strani propagando za nemško-nacionalne organizacije na eni strani, na drugi pa se organizacijam in članom kot je ona socialnih demokratov — oči briše. Kot z osebo slovenske narodnosti, tako je pri nas z uradnistvom: Maribor sestaja danes nekako iz troje skupin: mariborski glavni kolodvor, koroški kolodvor s kurilnico in delavnico in tezenska izmikalna postaja. Na vseh teh treh postajališčih doslej ni bil odlikovan niti eden slovenski uradnik ves čas vojne, dasi morajo slovenski uradniki opravljati svojo službo, kot vsi drugi, le s to razliko, da imajo večinoma opravljati — najtežje posle železniške službe. V zahvalo pa je odlikovana doslej že cela vrsta — nemških uradnikov. Pribelemo: slovensko uslužbenstvo se pač ne poudi za cenimi odlikovanji in se ne bo gnalo nikoli. Konstatirati hočemo le dvojno mero, ki se povsodi in tudi ob vsaki malenkosti uveljavlja na južni železnici.

Železniška kuhinja na tezenskem postajališču. Južna železnica je oktobra 1917 otvorila na tezenskem postajališču kuhinjo za one svoje nastavnice, ki jim je odročeno, hoditi v kratkem času opoldanske delopusta, k obedu domu. Namen, nuditi nastavljenec primerno hrano za razmeroma zmerno ceno, je gotovo docela odobravanja vreden in nekaj časa je bilo osebe tudi zadovoljne. Od novega leta sem pa se vrše in množje številne pritožbe, da s kuhinjo »ni več vse, kot bi moralo«. Cene so vedno višje, hrana pa po kakovosti pada. Nastavljena je tudi blaginjska kuhinja, ki ima po 60 K mesečne plače, vso hrano in stanovanje, ter drago plačana kuharica. Uslužbenstvo sedaj zahteva, da se oboje poveri železničarjem. Zlasti posle blaginjske kuhinje, ki ima tudi sicer nadzorovati obratovanje, bi mogel prevzeti kak pobabljen železniški uslužbenec, kateremu bi to bilo v lep približek. Taki siromaki s svojimi 60—100 K mesečne pokojnine itak v sedanjih razmerah komaj diha, če pa imajo še morda družino, potem si pa itak morajo iskati časih prav napornega postranskega zaslužka.

Proti jugoslovanskim zahtevam. Na zborovanju nemških »stalno nameščenih« se je oglasil tudi revident južne železnice Jenček. Predlagal je, da se naj društvo stalno nameščenih bavi tudi z državni sovražnimi zahtevami jugoslovanske deklaracije. Gospod Jenček je očividno pozabil — kaj je bil. Rodom Čeh, je prišel na Kras — v Divačo ali St. Peter — koder se je vedno kazal velikega narodnjaka in prijatelja Slovencev. Če se ne motimo, se je nekoč tudi z Nemci — dejansko spopadel. Na to je prišel v Maribor in tu — je postal Nemec. Končno naj bo še omenjeno, da je njegova gospa soproga — iz celjske slovenske obitelji. Če se tega še spominja, nam pa ni znano.

»Za Nemce sramota.« Na zborovanju nemških »stalno nameščenih« se je oglasil neki profesor, ki je pozval navzoče uradnike magistrata, zastopnike mestnega »gospodarskega sveta«, da naj vendar za božjo voljo poskrbe, da bi prišlo v bodoče več deželnih pridelkov v mesto; vsaj toliko, da bi nemški gospodi ne bilo treba hoditi na deželo za nahrbtniki krog slovenskih kmetovalcev. »Za Nemce,« je gospod lačenberger dejal, »je največja sramota, hoditi krog nemških narodnih sovražnikov »prostiti jesti«. Za odponošč so se gospodje res obrnili na pravi naslov. Kdor ne verjame, si naj kupi »Marburger Zeitung« od 3. marca in naj se tam na lastne oči prepriča, kaj je za »Nemce največja sramota« in si naj to dobro zapiše za slovenska kosmata ušesa.

Brezmesni čas. Počasi postala pomanjkanje mesa splošno. Iz okolice skoro ni nikakega dovoza, kar pa pride, zgine potem posamihi mesarjev kar pod roko, seveda za pretirane cene, protežirani publik. Nekaj mesa se dovaža tudi iz Ogrske in Hrvaške, ki ga porabijo le navadnim gostilničarjem. Na boljšem se le uslužbeni in uradniki južne železnice, ki dobivajo po dvakrat na teden meso iz lastne klavnice. Posebno trda bo za Veliko noč. Ti prazniki bodo nedvomno popolnoma brez mesa. Kar smo vedno privoedovali, to se uresničuje. Je to greh škandaloznega gospodarstva mestnih in političnih uradov!

Kaj je za Jahnovim spomenikom? Poročali smo, da so zlikovci Nemci, ki so poškodovali Jahnov spomenik, bili ovačeni c. kr. državnemu pravništvu. Priči sta bili zaslišani. Kljub temu ni še do danes prav nič slišati o kakšnem kazenskem postopanju proti poškodovalcem, dasi teče že drugi mesec. Vprašamo c. kr. dr. pravništvo, kdaj bo zlikovce stavilo na odgovor. Ne pustimo, da bi se vsa zadeva, ker je nemški krogom mučna, povaljala. Slovenci bi bili že davno kaznovani!

Claryjevo rovanje proti Slovincem. Pred tedni smo poročali, kako je grof Clary namagal orožnike proti jugoslovanski deklaraciji v boj. Deželno orožniško poveljstvo se je njegovim namerim uprlo z vso odločnostjo. Nato je Clary hlepe potem zaupne okoliščine vprezel okrajna glavarstva ter politične eksportirke. Te so se poslužile »Stalera« in obeh spondijskih nemških nemških glasil, obenem pa se je orožnikom osebno namenilo, naj polzevali dele po tistih, ki delajo za deklaracijo in zbiralu odošle. Ti so se, razun par izjem, pustili le preradi izkoristiti in prišli gojiti proti zbiranju podolov. Pravilo, da je Clary sam na najvišjem mestu tudi osebno se zavzemal za prenevanje, da ni imel sreče. Tudi v najnovejši dobi je skusil Clary zopet nekaj integrirati proti nam Slovincem. Domnevali, da je šlo za Korake, ki bi naj ublažili nedavno javljeno blamažo naših spondijskih nemških nemških glasil. Clary hlepe tudi to pot ni imel sreče. Značilna so ta Claryjeva dejanja nam nasproti. Še deželne vlade, na riva proti pol milijona naroda, ki mu naj bi bil nemestni vladar! Velja, česar smo se vedno držali: Proč od Grada, ki nam je naprtal silno mnogo škode!

Nemški shod v St. Ili.

Iz St. Ili nad Mariborom nam poročajo: Minolo nedeljo se je vršil v St. Ili shod nemškega društva za Maribor in okolico, za katerega so delali Nemci — kakor smo že poročali — velikansko

reklamo. Vzlic temu se je udeležilo shoda komaj kakih 250 oseb, med temi dobro tretjina mariborskih Nemcev. Ljudstva v širšem pomenu besede na shodu ni bilo, izvenemaj nemške naseljenice iz St. Ili in sosednih občin. Domači ljudje so shod bojkotirali, dokaz, da nemškustarstvo med našim ljudstvom izginja. Nemci so očitno govorili, da razbijajo »Slovenski dom«. Nato so se zbrali tam Slovenci — domačini, da čuvajo svojo lastnino. Toda Nemcem ni bilo blizu.

Na shodu je nastopil kot glavni govornik znani mariborski odvetnik — sin slov. staršev — dr. Mravlag, ki je strastno napadal jugoslovansko gibanje. O dr. Korošcu je rekel, da je postal šel vsled veleizdaje »hoffähige«. Napadal je tudi dinastijo, ne da bi bil nato reagiral navzočim vladnim zastopnikom komisar pl. Schaffnerath. Za slučaj, da bi se ugodilo jugoslovanskim zahtevam po lastni državi, je dr. Mravlag grozil z revolucijo. Izrekel se je tudi proti okrožjem, ker bi se utegnili tudi kak nemški kraj pritegniti v to ali ono jugoslovansko okrožje. Wir müssen für unsere Brüder aus dem Reich dem Weg zur Adria frei halten — držati moramo svojim bratom iz ratha prosto pot do Adrije — tako nekako je zaključil dr. Mravlag svoj govor. ki ni bil drugega, kakor zbirka pamfletov iz »Grazner Tagblatt«, »Marburger Zeitung«, »Deutsche Wacht« in sličnih listov. — Neki govornik je tožil, da slovenski delavci in posli nočejo več na delo in v službo k nemškim naseljencem. Dokaj narodne probujenosti!

Sprejeta resolucija zahteva od nemških poslancev, da vstopijo takoj v opozicijo. Te ni napaden nasvet.

Dnevne vesti.

— Petkrat odlikovan. Nadlovec Oskar baron Baselli, 20. lov. bat., ki je šel prostovoljno na bojišče začetkom vojne, je dosegel že 5 odlikovanj. Odlikovan je zveliko in malo srebrno in bronasto hrabrostno svetilno, s Karlovim četnim križem in sedaj je dobil zlato hrabrostno svetilno.

— Odpust letnikov 1867. In 1868. Domobranci minister Czaop je deputacij nemških poslancev končno zagotovil, da bosta letnika 1867. in 1868. v kratkem odpuščena. Dosedaj je odgovarjal na tozadevna prizadevanja poslancev vedno, da še ni mogoče odpuščati teh dveh letnikov. Sedaj pač smemo pričakovati, da se vrnejo ti stari vojaški domov. »Kärntner Tagblatt« pravi k temu: »Pa pride iz celovške okolice k nam mož, ki je na dopustu, in pove, da se nahaja v 52. letu pa je od Božiča dalje v Lebringu, kjer nima prav čisto nobene glave posla. Doma na je nujno gospodarsko delo in pri hiši samo en hlapec z eno roko... Takih slučajev je obilo.

— Podaljšanje dopustov. Vojno ministrstvo razglasa spoznanje z domobranci: Svoječasno razglaso širinajstnevno podaljšanje dopustov vojakom armade z bojišča. se nanaša samo na one, katerih dopust je potekel 10. marca ali kak dan poprej. Ta odredba pa ne zadeva onih, katerih dopust poteče po 10. marcu. Posebno opozarjamo, da velja ta naredba le za vojaške, ki pripadajo armadi na fronti, ne pa tudi za one, ki služijo v zaledju.

— Beg iz ruskega vtištnja. J. Hočevar iz Smednika, ki je bil tri leta v ruskem vtištnju, piše svojem: ... Nisem več v Rusiji. Dne 8. svčana sem ušel v nemško vojno črto. Zdal sem že v Galiciji, v Zolkiewu v taborišču. Draginja pa taka, da je težko kaj kupiti. Kar sem bil z doma, nisem prejel niti ene dopisnice, ne enega pisma. Sam sem veliko pisal, a ne vem, če ste kaj dobili. Tu nas je več tisoč mož, ki smo pobegnili iz Rusije. Govori se, da ostane mesece dni tu, potem odidemo h kadru, na kar dobimo krajši dopust. Če Bog da, se bomo o Veliki noči videli.

— Za člane glavnega odbora za vojno in prehodno gospodarstvo za leto 1918. so imenovani s strani trgovskega ministrstva: Anton Bisiač iz Gorice, Coretti iz Trsta, dr. B. Jentl iz Gradača in Vladimir Remec iz Ljubljane.

— O darilih za slovenske slepce v Gradcu. Pišejo nam: Poročilo o predavanju gđ. Skabernetove na ljubljanskem učiteljski »Slovenec« z dne 2. marca vsebuje neko jako neprijetno netočnost. Zadnji stavek članka: »Predavanje o slepih in pisavi za slepce« se glasi nekako tako, kot bi denar, ki ga premeta za oslepele slovenske vojaške v Odličen - Blindeninstitutu č. s. Klara Vrhunc, ne dosegel namena, ki ga ima vsakovrstni darovalec pred očmi, to se pravi, kot da oni denar, poslan v Gradec, že »a priori« ne pride nesposobno našim fantom v prid. Bil sem v Gradcu in govoril sem o tel stvari tam s slepimi in č. s. Klara. Č. sestra ima hrani vse odrezke denarnih poštelet, ki so prišle na njen naslov, ona vodi natančno račune za vsako malenkost, ki jo kuni za naše slepe ali v podnoro daruje potrebnim. Dalo ima od darovane denarja vsak sleti slovenski fant posebno hranišno knjižico, glasečo se z znesek 250 do 300 kron. Prestali večji znesek je istočasno doponiran v Ljubljani izrecno za naše slepe slovenske vojaške. Če ena ali druga poštelet darovalec ni prišla izrecno v prid slovenskim vojakom v zavodu, to to krivda dotičnega, ker če ni denar nastavljen izrecno na č. s. Klara Vrhunc, Odličen - Blindeninstitut, Gradec, dobi denar v ruke uprave, ki se seveda na lastnih pravilih uporabi in se potem darovalcu zahvali »nemško«. — K temu napisali naj pristavimo še to, da gđ. Skabernetova sploh ni govorila o tem, kam naj se darila pošiljajo in kam ne in je torej netočnost v poročilu »Slovenca« prisniti edino le na rovaš dotičnemu poročevalcu.

— Kri ni voda. Čehi so bili vedno naši vrli sobratje, ki niso nikoli pozabili slovenskega naroda. Ljubzen do našega naroda je prirojen neodineem. Kierkoli se enideta dva ali trije Čehi, že jim je v mislih naš troječ narod. Družba sv. Cirila in Metoda ima skoraj stalne vire od čeških rodoljubov. Kakor ljubijo v svoji domovini »Školsko Matice«, tako jim je prirastla naša »Družba« k aron kar vedo, da je družba sv. Cirila in Metoda pravi čoln za območje naše brate. Posebno vneto in davežljivo za narodno nameno je češko omizje v kavarni Krapš v Ljubljani. To

omizje je oddalo družbi že prav leno vsoto. Dne 12. t. m. so zbrali zopet 200 kron pod geslom: »Kam s tim« za osvobodeno Jadrvo. Tesno je naše združenje z brati Čehi. Naj ostane medsebojna ljubezen bratskih narodov krepka in stalna, ki jo je treba obojestranski spomoci.

— Osebnosti v pošte. Za poštne oficijante so imenovani naslednji poštne aspiantje: Emanuel Meszel za Tržič na Goriškem, Janko Makovič za Kozino, Alojzij Redlich za Trst 1, Marij Vnčič za Nabrežino 2; za poštne oficijante so imenovane te-le poštne aspiantje: Josipina Giovanelli za Pazin, Josipina Pusan za Kormin, Anica Bergent za Lošinj Mali, Virginija Madenky za Crvinjan, Alma Calligaris za Crvinjan, Antonija Simčič za Volosko, Dragotina pl. Radio za Trst 1, Ludmila Semolič za Lovran, Anica Morsani za Trst 1, Merude Manzoni za Trst 1, Marica Kuralt za Jesenice - Fužine, Alma Rupnik za Barkovlje, Vera Flis za Opatijo, Dragotina Zustovich za Opatijo, Hildegarda Demitner za Puli 2, Ana Fabiančič za Puli 3, Pavla Lenassi za Buče, Gizela Fonda za Piran, Amalija Marolt za Poreč, Karmela Vouk za Poreč, Antonija Jess za Matulje, Anica Wolf pa za Postojno. — Premesčene so naslednje poštne oficijantke: Marica Rizzi iz Milj v Trst 1, Istrija Frasin iz Trsta 1 v Milie, Dragotina Jereb iz Postojne v Podnart, Marica Plazovnik iz Litije v Trst 1, Alma Calligaris iz Crvinjana v Nabrežino 2, Dragotina Zustovich iz Opatije v Labin. — Poštne oficijant Alfred Maver je padel na bojišču. — Razpisano je mesto poštnega ekspedienta v Trojani (III/3): pavšal 150 K; prošnje je vložiti v treh tednih.

— Tiskovna zadruga, registrovana zadruga z omejeno zavezo v Ljubljani. Načelstvo Tiskovne zadruge naznani, da se vrši redni občni zbor v petek, dne 22. marca t. l. zvečer ob 9 uri v restavracijskih prostorih »Narodnega doma« s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva; 2. poročilo o računskem zaključku; 3. poročilo preglednikov; 4. razdelitev prebitka; 5. sprememba pravil; 6. volitev načelstva in računskih preglednikov; 7. slučajnosti. — Načelstvo.

— Umrl je včeraj po daljšem hiranju v 52. letu starosti gospod Josip Longyka, črkostavec v Zvezni tiskarni v Ljubljani. Pogreb se vrši v petek ob 2 uri popoldne iz hiše na Prulah št. 6. N. v m. p.

— Umrl je včeraj po mukepolni bolezni 64letni sinček Marijan gospoda profesorja dr. Josipa Šmajdka. Cenjeni rodbini naše iskreno sožalje!

— Poročil se je 9. t. m. v Ljubljani dr. Milan Lemež, sedaj praporščak pri vojaški sodnji z gospodino Maro Rusovo iz Zage pri Ribnici. Mlademu paru iskrene čestitke!

Nesreča v Belokranju. Iz Crnomlja nam poročajo: Dne 11. t. m. je spremljal veleposelnik graščak na Krupi in bivši trgovec v Crnomlju Zuro-svojelega gosta na ribji lov. Oba gospoda sta vzela seboj puške za slučaj, da dobita race. Med tem ko je ribar, je odšel gospod Zuro pogledat ali niso v bližini race. — Pri prodiranju skozi zaraščeno grmovje se mu je sprožila puška tako nesrečno, da ga je zadela strel v pljuča, da je bil na mestu mrtev. Pokojni je kuni graščino šele pred 5 meseci, da si odpočije od trudopolnega dela, ki ga je opravljal v svoji trgovini v Crnomlju skozi 22 let. Bil je zelo postrežljivi trgovec ter narodnjak kremenit značaj in podpornik vseh narodnih društev. Znjim izgubi Belokranja veliko tudi na trgovskem polju. Pokojni zapuška nedoraslo hčerko. Bodi Ti lahka zemlja dragi Tone!

Begunsko blago na železnici. Pišejo nam z Dolenskega: Tatvine na železnicih progah se množijo. Vojna je. Povsod velika draginja in revščina. Aprovizacije pomanjkljive. Ne moreš skoro nikjer ničesar nakupiti, niti za drag denar. Ljudje ne prodajajo, pač pa tu in tam dajo kmetje živila v zameno za: sladkor, petrole, kavo, za usnje, čevlje, razno obleko itd. Glede tega prihajajo cele karavane na pohod k nam na Dolensko, da si nabavijo živil in odnese na svojih nahrbtnikih domov. Strašno se povsod posledice vojne. Ljudje so lačni. Zaslužki so malenkostni. Pa tudi, ako bi bili obilni, ti to nič ne pomaga, kajti ne moreš si živeža kupiti. Kmet pravi: »Kaj hočem z denarjem? Saj ga imam zadosti in še preveč. Ako mi da druge potrebne reči, katere ne morem kupiti, ti dam živeža, in če pa ne.« In tako se svet napre — vrtil. Ker ni živil, ker ni zadosti aprovizacije, pa ljudje — krajevo. Povsod znamenje kokaši, prašiči, mast, špeh, vino in drugo. Tatije so se lotili celo železniških vlakov. Naj omenim le en slučaj: Marija Dominko iz Renč pri Gorici je svoječasno bežala iz svoje vasi z drugimi v begunstvo. Šla je nevede kam — v beli sveti. Prišla je v Bruck na Zgornje Stajersko. Tam je živela nekaj časa. Ker pa ni znala nemško, se ni mogla z ljudmi spopazumeti. — Aprovizacija je bila tudi slaba. Raditeja je sklenila, — popihati jo na Dolensko. Spravila je vso svojo imovino: obleko, živila in drugo v zaboje in kovčge ter odnesla na železnico v Litijo. Ko je vse oddala železnici, se je mirnim srcem odpravila v Litijo, češ, tam si bom našla novo stanovanje, nekaj živil imam, obleko in kar je treba v kovčgih, potem se bo dalo že še kak potrebnega dobiti — in tako bom laglje živela, nego na Stajerskem. 72 let stara Marija Dominko se je res prijavila v Litijo. Izstopila je in iskala si stanovanje. Vsak dan je na kolodvoru povpraševala po svoji prtljagi, ki bi imela priti po »železnici«, ali prtljage ni bilo od nikoder. — Na postaji so ji vedno rekli, da ni ničesar še došlo za njo. Potem je romala žena po Dolenskem in po kolodvorih povsod povpraševala po svojih zabojih in kovčgih, na zama. Končno se je zatekla v Zatično k nekemu gospodu po nasvet. Ta gospod, ki je tudi črški begunec, ji je napisal prošnjo na čefa zgornještarske postaje, citiral je vse kose pošiljave in prosil, naj se vendar telegrafnim putem odizve, kam se je dotična prtljaga, vsega skupaj približno 8 kvintalov, odposlala in morda kam drugam, namesto v Litijo. — Dotični je tudi prošil, naj gosp. šef ukrene, da se dotična prtljaga pošlje na železnico postajo v Litijo. Kjer bo Marija Dominko čakala prtljago Marija Dominko je odšla v Litijo in tam čakala vso imovino. In glej: — veselja se ji je začarilo lice, ko je došlo naznanilo, da je »roba na postaji«. — Vzra-

doščena je šla na postajo in odpravila svoje »premoženje« v novo stanovanje. Pa glej — razočaranje! Ko odpre zaboj in kovčge, ne najde v njih drugo, nego v slamo in papirje zavito — kamenje — Mislite si položaji uboge žene. Jokala je glasno in stokačaje, kajti vse, kar je imela imovine, je bilo v zabojih in kovčgih, t. j. vsa obleka, živila in drugo v vrednosti nad šest tisoč kron. To vrednost je ona cenila po cenah, ki so bile veljavne še pred vojno, a sedaj — v času vojne — je škoda še obilnejša. — Tako je uboga 72letna Marija Dominko prišla ob vse, kar je imela. Sedaj tava uboga reva po svetu, iskajoč si živeža in česar potrebuje. — Ta slučaj naj bo našim beguncem, ki se sedaj vračajo v svoja domovja, v svarilen izgle, gospode poslance pa ponovno prosimo varstva begunskega blaga.

Vodo je prilivala mleku in hiše je požigala svojim nasprotnikom. 37letna posestnica Marija Krail v Weizbachu pri Gradcu je bila obtožena požigov in poskušanih požigov pri njenih nasprotnikih, ki so ovajali, ker je pridno prilivala vodo mleku, katero je vozila v Gradec. Z njo je bila obtožena tudi nena nečakinja 18letna Tereza Kalcher, kateri je Krailova ukazovala požigati. Krailova je vedno tailla. Kalcherjeva pa priznala, kar je storila. Porotniki so oprostili Krailovo, Kalcherjevo pa obsojili na tri leta težke ječe. Zanimive reči pa so prišle na dan v preiskavi. H Krailovi je šla komisija, da preišče njeno kravo in mleko, ker je vedno trdila, da ona prodaja samo tako mleko, kakršno daje krava. Ko je Krailova izvedela, da pride komisija, je vzela medicinalno brizgalnico in vrzela v vodo vime kravi. Komisija je strmel, ko je videla kravo in namolžli vodo. Težko je bilo analizirati in pregledovati. Komisija je to pomeni, končno tim je bil prihodnikom razvoljzjala obtoženo Krailovo.

Čas mala znana gospodična, ki je vzela v garderobi pri koncertu v Unioni v nedeljo šal na filu s svilu vezan, se pozivila, naj ga takoj prinese na upravništvo »Slov. Narodca«. Gospodičino se prav dobro pozna, dama, ki je čakala pri izhodu, je spoznala šal.

Priloga. Današnji list ima za Ljubljano in bližnjo okolico prilogo Kino-Central.

Aprovizacija.

Špeh za VI. okraj št. 251 do 550. Stranke VI. okraja z nakazili za mast št. 251 do 550 prejemajo špeh v petek dne 15. t. m. popoldne na Poljanski cesti št. 15 in sicer od 4. do 5. Vsaka oseba dobi 1/4 kg. Kilogram stane 28 kron. Špeh je ogrski. Stranke odločno opozarjamo, naj po 5. uri več ne prihajajo po špeh. Kdor zamudi določeno uro, ne prejme špeha.

Kislo zelje za IV. okraj. Stranke IV. okraja prejmejo kislo zelje na izkaznice za krompir v petek dne 15. t. m. in v soboto dne 16. t. m. pri Jakopiču na Mirju. Določen je tale red: v petek dne 15. popoldne od 2. do 3. št. 1 do 200, od 3. do 4. št. 201 do 400, od 4. do 5. št. 401 do 600. V soboto dne 16. t. m. popoldne od 8. do 9. št. 601 do 800, od 9. do 10. št. 801 do 1000, od 10. do 11. št. 1001 do 1200, popoldne od 2. do 3. št. 1201 do 1400, od 3. do 4. št. 1401 do konca. Vsaka oseba dobi 2 kg. Kilogram stane 1 K 50 v.

Prosveta.

Jugoslovanski večer v Pragi. Iz Prage poročajo: Jugoslovanski akademiki pripravljajo za velikočinski ponedeljek jugoslovanski večer. Vseučiliški profesor Machal bo govoril o kulturnih razmerah pri Jugoslovanih, odposlanec Jugoslovanskega kluba pa o našem ujedinenju. Pri zabavnem delu programa bodo sodelovali najodličnejši praški umetniki. Baritonist Narodnega divadla Oufedn in primadonna Gabriella Horvatova bosta pela jugoslovanske pesmi, režiser Dobrovólny bo recitiral iz jugoslovanske poezije, slavno praško pevsko društvo »Hlahol« bo zapelo jugoslovanske zборе in narodne himne, praška filharmonija pa bo orkestrala instrumentalni del umetniškega programa. Večer obeta biti prava manifestacija češko-jugoslovanskega bratstva.

Slovenski učenjak Ivan Ziga Val. Popovič, roj. 1705. v Arclinu pri Celju, umrl 1. 1774. pri Dunaju. Bil je to silno učen mož, profesor nemškega jezika na dunajskem vseučilišču, ki je bil po zdravem polmovanju jezikovnega življenja za pol stoletja pred istodobnimi nemškimi germanisti. Popolnega opisa njegovega življenja in delovanja dosle še nismo imeli. Dr. Vladimir Prestini v Dubrovniku mu piše sedaj biografijo (zlasti tudi po rokopihi dunajске dvorne knjižnice) ter je nje preklel pridobil v zagrebškem »Nastavnem Vestniku«, organu hrvat. proforskega društva (št. 5). Bil je iz srbske rodbine, ki se je preselila koncem 17. stoletja k nam. Njegov oče je živel v Žumberku, a se je oddod preselil na Kranjsko, pozneje na Stajersko. Popovič je eden izmed tistih svetlih glav, ki smo jih Slovani dali nemški znanosti.

Razne stvari.

Kšetiški beguncem. Begunci iz Galicije so kupili na Moravskem veliko posestvo Maric za 500.000 kron, posekali so gozdove baje za vojaške dobave, potem pa posestvo prodali za 1.500.000 K.

Rekvirirana stanovanja v Budimpešti. Radi velikega stanovanjskega pomanjkanja hoče budimpeštanski stanovniški urad rekvirirati večja stanovanja. Najemnikom takih stanovanj se pusti 5 sob, druge dobe iskati stanovanj.

Pred dunaisko poroto. Včeraj se je vršila na Dunaju porota razprava proti dekli Dobnikarjevi z Židnaga mosta, ki je pustila svojega ljubčaka v stanovanje svojih gospodarjev, kjer je ukradel nad 1000 K. Porotniki so jo oprostili obtožbe.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.</

Potrži neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, pretresujočo vest, da je naš iskreno ljubljani sinček

Marijan

v sredo, dne 13. t. m. po kratki in mučni bolezni v nežni starosti 6 1/2 let preminul.

Pogreb se vrši v petek, dne 15. marca 1918 ob 4. uri popoldne iz dež. bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 14. marca 1918.

Dr. Josip Šmajdek, c. kr. profesor na učiteljski, oče, Valentina, mati. Bruno, bratec.

1207

Potrži neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, in znancem pretresljivo vest, da je naš iskreno ljubljani dobri oče, oziroma brat, svaki in stric, gospod

Anton Zirc

trgovec in veleposestnik graščine Krupa v Belokrajini,

v ponedeljek dne 11. marca t. l. nenadoma preminul v 47. letu svoje starosti.

Truplo nepozabnega pokojnika se v četrtek 14. marca ob 4. uri popoldne v grajski kapeli svečano blagoslovi ter prepelje na pokopališče k sv. Duhu v Senci.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v več cerkvah.

Krupa, dne 12. marca 1918.

Žalujoci ostali.

Zahvala.

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja povodom smrti našega nepozabnega soproga, oziroma očeta, brata in strica gospoda

Oskarja Gaberščika

za poklonjene vence ter za obilo udeležbo pri pogrebu izreka svojo globokočutečo, srčno zahvalo

Žalujoci ostali.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v soboto dne 16. marca t. l. ob 7. uri zjutraj v cerkvi Marijinega Oznanjenja v Ljubljani.

Zahvala.

Povodom smrti blagopokojne gospe

Jozefine Grčar roj. Strgar

šolskega ravnateljke vdove

v Radovljici, ki je umrla dne 11. marca ob 1. uri popoldan v starosti 59 let v deželni bolnici v Ljubljani, se zahvaljujem v svojem in v imenu vseh sorodnikov za obilo spremstvo pri pogrebu k sv. Križu, posebno gospem učiteljicam iz Gorenjskega.

Mirna, dne 14. marca 1918

Ivana Šmalc roj. Strgar, sestra.

Vučkovičeva IPOZORI Vučkovičeva

„Kubakava“ nadomestilo „MILKA“

„MILKA-SOPULIN“ snežno beli lug „MILKA“ Kristal vanilin-sladkor „MILKA“ prašek za peko.

Dišave, poper, paprika, cimet čisti, ger., piment, klinčki, janež, kocke za juho in golaž, ruski daji, mlo za brilenje, toaletno mlo, keksi in vsa druga kolonialna roba dobri se odino po najnižjih dnevnih cenah pri solidni in znani torčki

GIORGJE VUČKOVIČ

Prva zagrebška importna in eksportna agenturna komisijonarna trgovina in tovarna „MILKA“ proizvedov s skladiščem na debelo

ZAGREB, Nikolčeva 9.

Zahtevajte cenike! 1161 Deklar. je založal

Meblovana mesečna soba

se odda za enega ali dva gospoda. Naslov pove uprav. „Slov. Naroda“. 1200

Dve raznašalki za Krakevo in Trnovo sprejme takoj uprava „Slovenskega Naroda“.

• Mladenič •

pošten, priden 14 do 16 let star, za razna domača dela se sprejme. Naslov pove uprav. „Slov. Nar.“ 1177

SLUGA se sprejme takoj v „KINO IDEAL“.

Sode in zeljate kadi kupijo bratje JELLINEK, Bisenz, Moravsko.

invalid zeli vstopiti v službo kot praktikant ali kot knjigovodja v kako tovarno ali trgovino brezplačno, sredi meseca aprila. Pismene ponudbe pod „Vojna 1120“ na upr. „Slov. Nar.“

Prodaja se okoli 700 kg različnih suhih barv. Cenjena vprašanja na „Poštini predal št. 134, Ljubljana.“ 1196

100 L pristnega brinjeve pri Urban Weber nasl., Kalilog, p. Železniki. Cena po dogovoru. 1164

Kolarja za vsakovrstna v nje govo stisko spadajoča dela, kakor pri mlinskih, žagah i. t. d. se mu priporoča Anton Tavcar, kolar, Senica št. 3 pri Medvodah. 1163

Iščem meblirano mesečno sobo s posebnim vhodom. Najljubši v bližini belgijske vojašnice. Dam na razpolago 2000 kg premoga. Ponudbe na upravnishvo „Slov. Naroda“. 1204

Zmožna in zanesljiva kavarniška blagajničarka se sprejme takoj ali s 1. apr. Ponudbe pod „Blagajničarka/1155“ na upravnishvo „Slov. Naroda“ 1155

Vzame se nekaj NJIV v najem v bližini Ljubljane, namenja se tudi za različno blago. Ponudbe se prosa na „Poštini predal št. 134, Ljubljana.“ 2197

Splošno kreditno društvo v Ljubljani. r. z. z. o. z. sprejme dobroizvežbanega uradnika oziroma uradnico. Plača po dogovoru. Opremljene prošnje je vložiti do 25. marca na upravni svet. 1193

Prešernove slike prodaja in pošilja po poštnem povzetju Iv. Bonač v Ljubljani. Cena slike 5 kron.

Najboljši blagodišeči nadomestek za tobak je „TOBAKIN“ 100 kosov K 48— pri odvzetju 500 kos. K 48— pri odvzetju 1000 kosov K 48— za 100 kosov tranko ra z pošilja Jost Stajfel, glavna zaloga in uradna tobakov. nadomestka. Praga II., Myslik ulica 209-5 n. 1160 Spretni zastopniki se sprejmejo. Korrespondence se želi v nemškem jeziku.

Trakovi za čevlje II—1181 en gros papir. okrogli K 19 60 plošnati K 25-50 bombaž. K 51.— in K 72.— svilnati K 84.— in K 98.— samo črni in debelo.

Rudolf Bodenmüller, Ljubljana, Stari trg št. 8.

DAMSKA +

NA PREVEZA pravniško priporočena ruje pred prehlajenjem, komodna i prakna, varčuje perilo, se dobro pere, ter ostane vedno mehka. Komplet garnitura K 5,50, trpežna K 10.—, 12.—, K 15.—, 20.— in 25.— Porto 95 vinarjev. V varstvo žensk izumivalni aparat 20.—, 25.—, 30.— do 36.— K. Posiljatev diskretna. Higijen. blaga trgovina St. Potok Dunaj, VI. Srednjegazze 15. 1199

Mizarski pomočniki

se sprejmejo v tovarno za pohištvo in stavlarstvo št. Vid nad Ljubljano. Vpraša se Dunajska cesta 28, J. Černa.

Solicitator zeli premeniti službo. Ponudbe pod „Solicitator/1158“ na upravni. „Slovenskega Naroda“

Tesarje in mizarje proti dobremu plačilu (za hrano in stanovanje skrbijo eno) sprejme ANTON STEINER, Ljubljana, Jeranova ulica št. 11. 1175

Kupi se vila ali hiša z vrtom v Poljanskem ali Sentpeterskem okraju. Ogledati se je v Murski ulici št. 10, L. nadstropje. 1168

KUHARICO na deželo, k večji družini se išče. Plača mesečno 40 kron. Ponudbe pod „Julijani, Valenčič, Trnovo na Kranjskem.“ 1085

Sadnadrevesa 3—4 letna, največ jablan, hrušek in nekaj sliv, skupaj 60 komadov, želi kupiti takoj 1157

Intelligentna gospodična z lepo pisavo, zmožna nemškega in slov jezika v govoru in pisavi, katera perfektno laško govori, išče službo v vojaški pisarni v Ljubljani. Ponudbe pod „Reana 1149“ na upravnishvo „Slovenskega Naroda“.

Gospodična z nekoliko pisarniške prakse želi službo v pisarno, trgovino ali k otrokom. — Cenj. ponudbe na uprav. tega lista pod „Absolutna trg. toč. 1157“.

Načelnstvo bovske okrajne posojilnice. t. ž. v Mödlingu pri Dunaju naznanja, da bo poslovalo od 15. marca t. l. naprej v Logu pod Mangartom na Primorskem. Načelnik: A. A. MLEKUS.

Kuharica vajena, tudi šivanja, zna voditi samostojno gospodinjstvo, išče službo k samos ojemu gospodu če tudi z nekaj otroci, ali h kakim starejši osebi; razume se tudi na kmetijstvo in sprejme službo tudi na boljši kmetiji. Naslov pove uprava „Slovenskega Naroda“. 1178

Išče se učiteljica kot vzgojiteljica otrok. Zahteva se znanje slovenščine, nemščine in godbe. Plača po dogovoru s prostim stanovanjem in hrano. — Nastop takoj — Vpraša se pri g. Josipu Bergmannu na Poljanski c. št. 87 v Ljubljani.

PRODAJA se po zmernih cenah v večji množini oglice, vermut vine, Bolgarski mandoljni, mlo „DOB“ in dobro mlo za pranje v večjih kosih pri trdkih

A. Kušan, Ljubljana, Karlovska cesta št. 15.

Rabljene STEKLENICE

mineralne vode, vina, konjaka in šampanja od 3 l do 1/2 l litra kupuje na vagone od 10.000 kosov naprej

A. KOHN, Praga, Karlin. Rokovna ulica 15. 1010 Nakupovalci se sprejmejo.

VABILO na XI. redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Središču

registrujene zdruge z neomejeno zavezo ki se ima vršiti

na velikonocni ponedeljek dne 1. aprila 1918 ob 2. uri popoldan v posojilniščnem prostoru s sledočim SPOREDOM:

1. Poročilo načelnstva in nadzorstva. 2. Potrjenje računa za l. 1917 in razdelitev čistega dobička. 3. Volitev treh članov načelnstva. 4. Volitev nadzorstva. 5. Sklajnost.

Ako bi ne bili sklepani, se vrši eno uro pozneje drugi občni zbor, ki je sklepčen brez oziroma na številu pričujočih ali zastopanih družtenikov.

L. Bonač L. Bonač

Kdor namerava prodati še kaj ! KOSTANJEVEGA LESA ! naj ga ponudi takoj trdkih

J. Pogačnik, Ljubljana, Marije Terezije cesta 13.

Svetivansko gospod. društvo „Narodni dom“ Sv. Ivan pri Trstu

išče izurjenega gostilničarja, cigar žena mora biti dobra kuharica. V restavraciji, h kateri spada prostoren vrt in dvorana, se prireja narodne veselice in zabave, kjer se mora mnogokrat streči več sto gostom. — Kavcija in pogoj po dogovoru. — Ponudbe z natančnim naslovom naj se pošiljajo na Svetivansko gospodarsko društvo „Narodni dom“ Sv. Ivan pri Trstu. 1205

Srbečico, lišaje odstrani prav naglo dr. Fiesch-a izvir. „rujavo mazilo“. Popolnoma brez duha, ne maže. Poskusni lonček K 230 veliki K 4— porcija za rodbino K 11.— Zaloga za Ljubljano in okolico: Lekarna pri zlatem jelenu, Ljubljana, Marijin trg. 880

Spreten, absolutno zanesljiv ŠOFER za tovorni avto za večje podjetje na Spod. Štajerskem se išče za takoj. Razumeti se mora tudi na popravila. Stanovanje in hrana ter 3 K na dan. Ponudbe z referencami, prepisi spričeval in zahtevki plače pod „Zementfabrik 135a“ na anonc. ekspedic. Jos. A. Klenroth, Gradec, Sackstrasse. 1198

Vsaka dama naj čita moje velezanimivo navodilo o modernem negovanju gradij. Iskušen svet pri vpadlosti in pomanjkanju bujnosti. — Pišite zaupno na Ido Krause, Požun, Pressburg Ogrsko Schanzstrasse 2. odd. 41.

SOLALI najboljši cigaretni papirji trgovina z cigaretnim papirjem, družba z omejeno zavezo Šteybusch & Co. 877

Sijajno lepo lice in mladostno svežo, rožnato polt do pozne starosti ohranijo žene in dekleta, če vporabljajo moj tisočkrat preiskušeni in od zdravnikov strokovnjakov dobro priporočeni recept (po dr. Idelsonu). Tisoči zahvalnih pism. Mozoli, pege, ogrci, lišaji, gube, rdečica obraza garantirano sigurno izginejo. Pošljem prepis recepta vsakomur zastoj. Pišite takoj na Fr. Messchik, Dunaj 62., predal 1. oddlek 7. Želi se znamke za odgovor. 720

Za Ljubljano in večja mesta na Kranjskem se oddajo prevzemalnice I. dunajske tovarne za popravo dolgih in kratkih nogavic samostojnim, resnim trgovcem (s prodajalno na cesti). Ponudbe je nasloviti na centralo za alpske dežele Fa. R. REPPER, GRADEC, Gleisdorfergasse 4. 1203

Restavracija „pri Maliču“ Ljubljana, Selenburgova ulica št. 7 pod Jadraniko banko.

Točijo se priznana DOBRA VINA. Za zborovanja, seje, shode na razpolago velika separata soba. Za mnogobrojen obisk se slavn. občinstvo priporoča STANKO JESENKO. 1104

Lepota je sreča! Po dolgoletnem raziskavanju na polju negovanja lepote se je konečno posrečilo, najti novo metodo, po kateri se vse nadležne kožne nečistosti kot pege, zajedci, mozolji, gube, nosna in obrazna rdečica tekom nekaj dni sigurno odstranijo na kar zadobi obraz, tudi pri starejših damah, mladostno svežo rožnato lice. Učinek je presenetljiv in ta recept so sijajno priporočili sloveči zdravniki. Tisoči prostovoljnih priznanj! Vsakomur dajem proti retour-zaamki popolnoma zastoj pojasnila. Pišite takoj na: Averlijo Auer, Dunaj 58, Predal 5, oddlek 36. 119

Zaupno blago! v pari prano in brezkalno posteljno perje in puh priporoča trgovina s posteljnim perjem in puhom

C. J. HAMANN Ljubljana, Mestni trg šte. 8 Ustanovljena 1866. Ustanovljena 1866

POZOR! Nereelna konkurenca priznava na try za nisko ceno nap ali nje očisteno blago. Tega perja se drže pogosto ostanki m in nesnaga, ki zvišuje težo ter bistveno otipomara, da se razvije ličinke in molji.